


ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Наталія КАНЦЕДАЛ

«02» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

«ІСТОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»

освітньо-професійна програма Облік і оподаткування

спеціальність 071 Облік і оподаткування

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь бакалавр

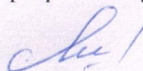
факультету обліку та фінансів

Полтава
2024/2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія бухгалтерського обліку» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування

Мова викладання державна

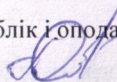
Розробник: Ліпський Роман, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент
«02» вересня 2024 року



Роман ЛІПСЬКИЙ

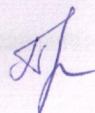
Схвалено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол від «02» вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Облік і оподаткування
«02» вересня 2024 року



Людмила ЯЛОВЕГА

Схвалено головою ради з якості вищої освіти
спеціальності Облік і оподаткування
протокол від «02» вересня 2024 року № 1



Тетяна ПРИЙДАК

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	105	105
Кількість кредитів	3,5	3,5
Місце в індивідуальному навчальному плані ЗВО	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (курс)	1 (07100 бд 2024)	1 (07100 бз 2024)
Семестр	1	1,2
Лекції (годин)	22	4
Практичні (семінарські) (годин)	14	2
Самостійна робота (годин)	69	99
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)		20
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти розуміння суті пізнання історії обліку у ретроспективі, з'ясування його ролі на різних етапах розвитку суспільства, що в кінцевому підсумку збагатить професійну особистість майбутнього фахівця.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Відсутні.

4. Компетентності:

- загальні:

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- спеціальні (фахові, предметні):

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

5. Програмні результати навчання:

ПРО1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРО2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПРО3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРО1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на	знати та розуміти економічні категорії, закони.

різних рівнях економічних систем.	
ПРО2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств	розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств.
ПРО3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності	визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

6. Методи навчання і викладання

1. Словесні методи: лекція, пояснення.
2. Практичні методи: конспектування, анотування, підготовка реферату, есе.
3. Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження.
4. Методи письмового контролю: контрольна робота виконана в аудиторії, контрольна робота виконана самостійно (для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти), самостійна робота.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація. Узагальнення наукових підходів до вивчення історії бухгалтерського обліку та періодизація за етапами розвитку. Професія «бухгалтер: еволюція та значення від древності до наших днів.

Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу. Зародження обліку у країнах стародавнього Сходу і Античного світу. Облікова культура Давнього Єгипту. Облік у Шумерській та Вавилонській цивілізації. Облікове мистецтво Китаю, Індії, Персії, Іудеї. Розвиток обліку у Давній Греції та Римі.

Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття). Передумови виникнення подвійної бухгалтерії. Розвиток подвійної бухгалтерії в Італії, Іспанії, Франції. Особливості німецької системи рахівництва: процедурний аспект обліку.

Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англomовному світі й країнах Азії. Формування бухгалтерських принципів у Великобританії та США. Сепарація видів обліку за користувачами. Розвиток облікової професії у Японії.

Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку. Історичні аспекти виникнення та розвитку бухгалтерських рахунків. Історичні аспекти розвитку документування. Історичні аспекти розвитку інвентаризації. Перші згадки про оцінку та калькуляцію у світових бухгалтерських школах. Історичні етапи розвитку категорій «баланс» та «звітність».

Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.). Зародження обліку в Україні за часів грецьких колоній та ранньофеодальної держави (Київська Русь). Облікова професія в Україні в період литовсько-польської доби. Особливості обліку у Запорізькій Січі та в період козацько-гетьманської держави. Розвиток облікових уявлень в Україні XIX-XX століття.

Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні. Сучасні напрями та перспективи розвитку науки про облік і її термінології в Україні. Еволюція та особливості розвитку технологій автоматизації обліку

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма (07100 бд 2024)				заочна форма (07100 бз 2024)			
	усього	л	п	с.р.	усього	л	п	с.р.
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	14	2	2	10	15	2	2	11
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	14	2	2	10	15			15
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	16	4	2	10	15			15
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії	16	4	2	10	15			15
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	14	2	2	10	15			15
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	16	4	2	10	15	2		13
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	15	4	2	9	15			15
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (год)					20			20
Всього годин	105	22	14	69	105	4	2	99

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма (07100 бд 2024)	заочна форма (07100 бз 2024)
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	2	2
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	2	
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	2	-
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії	2	-
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	2	-
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	2	-
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	2	-
Разом	14	2

Семінарські та лабораторні заняття не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма (07100 бд 2024)	заочна форма (07100 бз 2024)
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	10	11
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	10	15
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	10	15
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії	10	15
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	10	15
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	10	13
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	9	15
Разом	69	99

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом виконання здобувачами вищої освіти денної форми здобуття освіти завдань самостійної роботи, а здобувачами вищої освіти заочної форми здобуття освіти – індивідуального завдання в позааудиторний час у формі контрольної роботи. Методичні рекомендації з виконання контрольної роботи представлені в КНМЗНД.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	Опитування. Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти. Залік.
ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.	Опитування. Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти. Залік.
ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	Опитування. Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти. Залік.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (07100_бд_2024)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	2	-	8	10
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	2	5	8	15
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива Х-XVII століття)	2	5	8	15
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії	2	5	8	15
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	2	5	8	15

Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	2	5	8	15
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	2	5	8	15
Разом	14	30	56	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (07100_бз_2024)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	контрольна робота	
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація	2	10	11		23
Тема 2. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу			11		11
Тема 3. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)			11		11
Тема 4. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії			11		11
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку			11		11
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	2	-	11		13
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні					
Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота)				20	20
Разом	4	10	66	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Шкала та критерії оцінювання
опитування (07100_бд_2024, 07100_бз_2024)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку неповної або нечіткої відповіді, що свідчить про середній рівень здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
0	відсутність відповіді, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання
виконання вправ на практичних заняттях (07100_бд_2024)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткової здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткової здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку мінімальної здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання

виконання вправ на практичних заняттях (07100_бз_2024)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
6	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткової здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
4	здобувач вищої освіти отримує у випадку мінімальної здатності визначення сутності об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання

виконання завдань самостійної роботи (07100_бд_2024)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
8	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної та чіткої відповіді на поставлені питання, що свідчить про високий рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначних помилок на відповіді на поставлені питання, що свідчить про достатній рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку неповної або нечіткої відповіді на поставлені йому питання, що свідчить про середній рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання

виконання завдань самостійної роботи (07100_бз_2024)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
11	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної та чіткої відповіді на поставлені питання, що свідчить про високий рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
7	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначних помилок на відповіді на поставлені питання, що свідчить про достатній рівень здатності розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку неповної або нечіткої відповіді на поставлені йому питання, що свідчить про середній рівень здатності розуміти місце і значення облікової

	системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання*

контрольна робота виконана самостійно (07100_бз_2024)

Бали	Критерії оцінювання
	для одного теоретичного питання** (0-10 балів)
10	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> – високий рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – повне розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
8	Повна відповідь на теоретичне питання, але недостатньо використано нормативні джерела, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> – достатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – базову здатність розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
6	Достатня відповідь на теоретичне питання, але використано нормативні джерела, які не актуальні або не відповідають вимогам, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> – частковий рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – мінімальну здатність розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств.
4	Недостатньо повна відповідь на теоретичне питання та використано нормативні джерела, які не актуальні або не відповідають вимогам, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> – мінімальний рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – низьку здатність розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств
2	Неповна відповідь на теоретичне питання та не використано нормативні джерела, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> – низький рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, контролю та оподаткування, розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. – не здатність розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної та економічної відповідальності підприємств.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

* захист контрольної роботи не передбачено

** в контрольній роботі передбачено 2 теоретичних питання

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер (ноутбук), під'єднаний до мережі Internet, мережа Wi-Fi, хмарні додатки Google, веб-браузери, пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ

(<https://dspace.pdau.edu.ua>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>).

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

✓ *щодо термінів виконання та перескладання:* здійснюються відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapr3oocinyuvannya2023.pdf>).

Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, з передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни;

✓ *щодо академічної доброчесності:* політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf>). Відповіді (усні або письмові) під час проведення навчальних занять, списування або виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, забороняється. Під час складання заліку використовувати підручники (їх ксерокопії) та мобільні девайси не дозволяються. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено. Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування відповідно до вимог законодавства про вищу освіту загальнодержавного рівня та рівня Університету. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання;

✓ *щодо відвідування занять:* у відповідності до п. 8.9.11. Положення про організацію освітнього процесу ПДАУ відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету;

✓ *щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти:* здійснюється у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>).

Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera та інших;

✓ *щодо оскарження результатів оцінювання:* Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>).

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бухгалтерський облік як наука ; від основ до наукової картини світу [колективна монографія] / за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 320 с. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/bitstreams/ede0634c-4caa-4490-a2d0-12cd60830fb6/download>
2. Історія бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Л. В. Городянська, Н. М. Нечай. Київ : КНЕУ, 2014. 27 с. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/192f7fb9-2ae0-4148-ba11-7c34ce5e51f4/download>
3. Остап'юк М. Я. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / М. Я. Остап'юк, М. Р. Лучко, Й. Я. Даньків. 2-ге вид. виправ. і доповн. Київ : Знання, 2009. 278 с. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/9399>.

Допоміжні:

1. Ліпський Р. В., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б. Історичні аспекти розвитку обліку та його вплив на економіку Італії кінця середньовіччя. *European scientific discussions. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference* (April 25-27, 2021). Potere della ragione Editore, Rome, Italy. 2021. Pp. 466 - 471.
2. Ліпський Р. В., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б. Історичні процеси розвитку обліку в США та їх вплив на провідні компанії країни. *Modern directions of scientific research development : VIII International scientific and practical conference*, Chicago, USA, 26 - 28 January, 2022.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Бухгалтерський інтернет-портал «Ibuhgalter.net» (ТОВ «Видавнича група АС»). URL: <https://ibuhgalter.net/>.
2. Інтернет-видання Газета «Все про бухгалтерський облік». URL: <http://vobu.ua/>.
3. Інтелектуальна бухгалтерська система знань «i.factor.ua» (ТОВ «НВП Фактор»). URL: <https://i.factor.ua/>.
4. Інформаційний бізнес портал «Бухгалтер24». URL: <https://www.buh24.com.ua/>.
5. Український фінансово-бухгалтерський портал «Дебет-Кредит». URL: <https://dtkr.ua/>.